

Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2—
Fél évre. . . „ 4—
Egész évre . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . 70

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Az akarat nevelése.

Írta: Nagelreiter Alajos dr.
V.

Fülöp macedoniai király elszánt, erős akaratú fiához Sándorhoz, midőn Bucephalus nevű lovát úgy megfékezte, ahogy egyetlen egy lovas sem volt képes megfékezni — az a tüzes paripa ugyanis valamenyiöket könnyű szerral ledobta magáról — nagy édesapai örömmel így szólt: „Fiam, keress magadnak nagyobb királyságot, mert Macedonia kicsiny neked.“ A boldog atya jól ítélte meg edzett és erős akaratú fiát. Sándorból világhódító Nagy Sándor lett. Igazán nagy dolgokra csak a jól nevelt, nagy és erős akarat képesít. Az akaratnak állhatatos és helyes nevelése, mely igen sokszor nagy fáradtságába kerül az embernek, sohasem marad gazdag és elvitázhatatlan gyümölcsök nélkül. Megérdemli a fáradtságot, hogy akaratunk megnevelésével állandóan foglalkozzunk.

Legnagyobb gyümölcse a helyes akaratnevelésnek az önuralom és öngyőzelem, mely a legszebb uralom és győzelem a földön. Ezt az igazságot a franciák is kezdik már belátni, akik a „Lanterne“ újságukban néhány héttel ezelőtt ezt írták: „Ha meg akarjuk

kisérlni a németek legyőzését, úgy először *önmagunkat* kell tudni legyőzni.“ Szerencsés és kimondhatatlanul boldog az az ember, aki magamagát mindig meg tudja fékezni, aki önmagán mindig tud uralkodni, aki rendetlen szenvedélyeit mindig le tudja győzni. Igazán vidám és boldog csak az lehet, aki vágyainak, kívánságainak határozott „nem“-et is tud mondani, aki azt a világhírű „Sustine et abstine!“ (tűrd el és tartóztasd magad) életelvet az életnek minden fázisában kitünően tudja alkalmazni. E fenségesen szép győzelmekre a helyes és állhatatos akaratnevelés segít minket. Nem szabad tehát elhanyagolni az akaratot, amely oly lelki tehetség bennünk, hogy általa a legborzasztóbb és leghevesebb kívánságokat is mindig le tudjuk győzni. Végzetes hibát követnének tehát el a szülők, nevelők, hogyha gyermekeiket, növendékeiket idejekorán nem szoktatnák kis lemondásra, kis önmegtagadásra néha-néha még megengedett dolgokban is.

Nem kell, de nem is szabad mindent megadni a gyermekeknek, amit szemücsüjük kíván, mert a gyermekek könnyen azt hiszik, hogyha egyszer a családi szentélyből kikerülnek az élet

porondjára, ott is mindent meg kell kapniok, amit szívük-lelkük csak kíván. Pedig dehogyan teljesül ott minden vágyuk. Ilyféle életcsalódások, melyekre helyes akaratneveléssel szánandó ifjúságunk sok esetben nincs *elegendően* ránevelve, nem ritkán nagy életkatasztrófát vonnak maguk után. A szülők, nevelők talán meg sem gondolják, észre sem veszik, mily helytelen és oktalan a szeretük gyermekeik, növendékeik iránt akkor, amikor mindent megadnak nekik és néha-néha egyet-mást (megengedett dolgot is) meg nem tagadnak tőlük:

Az oly szükséges és hasznos önmegtagadás az akarat ténye és nem más, mint önkéntes megfékezése a rosszra való hajlandóságnak. Boldog az ember, aki az önmegtagadástól vissza nem riad, hanem komolyan megszívleli Üdvöztöknek e fontos nyilatkozatát: „Haki utánam akar jönni, *tagadja meg önmagát*, vegye fel keresztjét mindennap és kövessen engem.“ (Luk. 9,22.)

Az önmegtagadás gyakorlásánál azonban vigyázni kell arra, hogy aki akaratgyengeségben szendved, ne vegye fel a harcot mindjárt a legnagyobb hibájával szemben, hanem kezdje el

Falum: néma temetőm.

Nyári langy esőben, nagy búban áznak
Háztetők, tornyok, ducok, asztagok.
Hol van színe a régi-régi nyárnak?
Őszi föld alatt emlék — jó halott.

Nincsen lankás oldal, csak beteg világ.
Nincs ezüstnyárfa... fakó az ezüst.
Holnapra elhagynak remények, trillák
S reám borul a vastag, renyhe füst.

A dombokon túlról futó, barna kricskán
Estve ellátogat a kis botos ispán.
Ilyenkor óránk szaporázva jár.

Ő vígan gondol egy szép esküvőre.
Én érzem: falum néma temetője
Életemnek ily holdas éjszakán.

Kocsis László.

Egyről-másról.

Pro és contra... Helyes, értsünk szót. A vasérc tüzből tisztul, az eszmék az által, hogy véleményeinket kicseréljük. 1912-ben jelent meg egy tanulmány a halottégetésről, a múlt hetekben megjelent egy másik. A két mű ellentétes álláspontot foglal el; egyiket katolikus orvos, a másikat protestáns tanár írta. Hogy előbbi ellene ír, a második pedig mellette, nem kell külön mondanom. Érdekes és tanulságos, ránk nézve pedig épen aktuális a felhozott érvek felett egy kis szemlélt tartani és a tanulságokat levonni. *

Rövidek leszünk. A történelmi érvet, hogy t. i. már a legrégebb korban is fordult elő halottégetés, jórészen hangulat csinálásnak kell minősíteni, de ha már szóban van, meg kell állapítanunk, maguk a halottégetők is elismerik, hogy az eltemetés sokkal, hasonlíthatatlanul sokkal általánosabb volt, mint az égetés. Ebből tehát bajos az égetés mellett érvet kovácsolni. Valamit azonban mégis szeretnék itt megjegyezni. Mindkét mű elég régi népekre

hivatkozik, de ma, amikor a történetkutatás a legrégebb egyiptomi sumir, akkad stb. népek történetét bámulatos sikerrel fedte fel, sokkal messzebb visszamehetünk. Nos és tessék csak bármelyik orientalista tudós művében utána nézni, mit mondanak Egyiptom legrégebb lakóiról? Azt, hogy ezekről csak egyetlen egy adatuk van, ami ugye nem sok és ez: az ősi Egyiptomot két féle nép lakta, ami onnét következik, hogy az egyik rész *fekvő*, a másik rész *ülő* helyzetben *temette* halottjait. A keleti történelem legrégebb adata tehát temetkezésről beszél. Amit a halottégetők felhoznak, az már csak azért sem bizonyít *ma*, mert azt kellene bebizonyítva látnunk: *ugyanazon okból* fordult elő Dido, Achilles a régi germánok egyes törzseinek stb. halottégetése, amilyen okból *ma* sürgetik ezt? Mert ha a szempont más volt, minek itt annyit szavalni? Azt pedig remélhetőleg nem fogják állítani, hogy mondjuk pl. Dido a Halotthamvasztás c. lapot járatta és ennek érvei győzték meg arról, hogy legjobbjak lesz, ha elégeti magát?...

„EMLÉKIRAT“ a rokkantügy jelesül: a Magyarorsz. Munkások államosítása ügyében

Rokkant- és Nyugdíjügyleté-nek Ára: 30 fill. Vidéki rendeléseknél az összeg előre beküldendő. (Egy példánynál bélyegben.) Kapható: kiadóhivatalunkban, továbbá Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvk., Blum Náthán, Piri Dániel papírkereskedőknél és az összes dohánytözsdékben.

című 50 oldal terjedelmű rendkívül érdekes röpirat A. HORVÁTH ENDRE pt. főtiszt tollából — megjelent, mely tanulmány intenciója immár országos ügyé vált.

fokozatosan a kisebb gyarlóságokkal, mert különben a nagy hibák leküzdésében való sikertelenség miatt az akaraterő nemcsak nem fokozódik, hanem még inkább gyengül.

A hallgatás is jó gyakorlati eszköz az akarat nevelésére. Akkor hallgatni, mikor az ember leginkább szeretne beszélni: ez az önmegtagadási eljárás szintén nagyszerűen acélozza az akaratot. A táplálási ösztön megfékezése (pl. akkor abban hagyni az evést, mikor még legjobban izlik, vagy néha-néha egyik-másik kedvenc ételről egészen lemondani) is szolgálja a helyes akaratnevelést. Az antialkoholizmus szintén fejleszti az akarat energiáját és szilárdságát...

Azt hiszem, nem is kellene külön említenem — mert mindnyájan ugyanis igen jól tudjuk — hogy az akaratnevelést leginkább előmozdítja az isteni kegyelem, melyet az imádság, főképp pedig szentségek által szerzünk meg magunknak jószágos Istenünktől...

„Uralom a pillanat fölött, uralom az élet fölött” mondja egyik költő. De ez a lélekemelő uralom helyes akaratnevelés nélkül lehetetlen. Ére vonatkozólag ime egy megrázó és vérlázító háborús eset, amint ezt a Wolff-ügynökség leírta: Le Bourget külvárosban Páris mellett egy haldokló német katonát kineztek a pályaudvaron, ahová egy betegszállító vonat érkezett. A vonatról egy súlyosan sebesült német gyalogos katonát hoztak a váróterembe. Meglátszat rajta, hogy rövidesen meghal. A haldokló papot kért, aki csakhamar meg is jelent. A pályaudvar nem volt elzárva és Le Bourget lakosságának nagy része megjelent, hogy a sebesült hadifoglyok látványán *mullasson*. Amikor a haldokló német katonát leemelték a kocsiról óriási

fütyülés és szitkozódás támadt. A tömeg sok követ dobott, köztük tojásnagyságukat, a védtelen emberre és a kődobások többször el is találtak. Még akkor is, amikor a pap a haldoklók szentségében részesítette, a csunya jelenet nem ért véget. A papnak azt a kérését, hogy tartsák tiszteletben a súlyosan sebesült *utolsó perceit, gunylyal és hahotával* fogadták. Számos francia katona volt jelen, akik végig nézték a dolgot, *de semmit sem tettek*, hogy a sajnálatra méltó embert megvédjék a népszennvedély ellen. Így lehelte ki lelkét egy ember, aki hazájáért való kötelessége teljesítésében ontotta véré a „világ első kulturnépének” gyalázódása és bántalmazása mellett.

A szármalmas francia néptömeg helyes akaratnevelés hiánya miatt nem rendelkezett annyi akaraterővel, hogy oktanul felkorbácsolt gyűlöletének parancsolni tudott volna. Derék katolikus napilapunk: az „*Alkotmány*” e szomorú esethez a következő megjegyzést fűzi: „A világ első kulturnépének” örök időkre szóló gyalázata lesz ez az eset, melyben a progresszív nevelésnek nagy része van. A laikus iskola a francia néptömegek lelkületét ilyen gyalázatos viselkedésbe sodorja...”

Legyen e sokat jelentő és az akaratnevelés hiányát riktóan megvilágító eset egyúttal befejezése rövid tanulmányomnak! Kedveljük meg a helyes akaratnevelést és készítsünk neki meleg otthont társadalmunk minden rétegében!

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékukat kiadóhivatalunk címére (Sopron, Ferenc József-tér) beküldeni szíveskedjenek.

Lakhely változtatás bejelentésekor pedig a régi cím leadását is kérjük.

A közegészségi szempontra hivatkozni tudományosan meghaladott álláspont. Aki ezzel akar érvelni, az tanulmányozza előbb Brouardél, Ogier, Petri, Pettenkoffer, Hueppe vagy más higienikus idevágó nyilatkozatát, s csak azután kezdjen a mondókájába. Valószínűleg bele sem fog kezdeni. Hiszen itt csak egy eset jöhetne számba: ha az eltemetett hullát néhány hónap múlva kiásnak és félig feloszolva a szabad levegőre tennék ki. Így persze hogy fertőzik. De jut-e egyáltalán ilyen képtelenség józanul gondolkodó embernek eszébe? Mit is mond idevonatkozólag a magyar törvény? Az 1876: XIV. (A közegészségügy rendezéséről) 118. §-a szerint régi temetők helyén az utolsó temetéstől számított 30 éven belül építkezni (tehát a sírokat felásni) tilos. Ugy-e kérem, hogy szükségtelen e szempont miatt idegeskedni?

De az esztetika?! Milyen utálatos a rothadási folyamat! — Szegény esztetika, te sem gondoltad volna ám abban az időben, amikor a nagy Aquinói Tamás a párisi egyetem katedráján olyan szépen tárgyalt rólad, hogy valamikor a halotthamvasztás mellett kell érv gyanánt felvonulnod. Persze, az sokkal szebb és különös esztétikai élvezetet nyújt, amikor a hulla a kemencében sül, illetve, bocsánatot kérek, hamvad, amikor a nagy hőségtől összerándulnak az izmok, a holttest — mintha élne — összegémberedik, az arc kiduzzad, a koponya repedezni kezd, a végtagok egyenkint leszakadoznak, a gerincoszlop szétesik, míg

lassan elszenesednek a lágy részek?... Ugyan ne legyünk olyan kényes esztetikuskok! Hát az emésztés processzusa valami gyönyörű dolog? Pedig naponkint végbemegy rajtunk. Nem undorító, ugy-e, mert nem látjuk s nem is gondolunk rá? Nos a felbomlás is épen ezért veszti el természetes borzalmasságát. Mi csak a zöldelő temetői ciprusokat látjuk, amelyek mindig arra a nagy gondolatra hívják fel figyelmünket: A lélek él, találkozunk! Nincs ebben hasonlíthatatlanul több esztetika?...

Vagy nem vagyunk elég üzletemberek, modern, felvilágosodott üzletemberek, ha meghalt kedveseinknek nem sajnálunk akkora helyecskét, amekkorát a szűk koporsó elfoglal? Eltekintve attól, hogy pl. ha a fővárosi temetők értékét 11,781.201 koronára tesszük — bár valóban nem érnek annyit — az évi 700 ezer korona haszon elég jó kamatozást jelent, mondom eltekintve ettől, valamint attól is, hogy pl. Olaszországban a kötelező halottégetés behozatala 147 millió lira kiadást jelentett; ugyan kinek jutna eszébe szülei sirjánál: bárcsak ezen a helyen inkább ház épülne és a lakbér lenne az enyém, vagy buza teremne és jó haszonnal adhatnám el! Micsoda hétköznapi, porban-sárban csuszáló-mászáló gondolkodás!!

De minek annyi szót vesztegetni? Tudjuk, hogy a halottégetés szabadkőműves mozgalom, tudjuk, hogy főleg ellenünk, katolikusok ellen irányul, mert az egyház tiltja és minden egyházi szer-

Világháború.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, szept. 17.

Orosz hadszíntér:

Az oroszok megkísérelték, hogy a tegnapi jelentésben említett Buczacstól északkeletre véghez vitt oldaltámadásunk hatását ellentámadásokkal ellensúlyozzák. Visszavertük. Ez alkalommal tüzérségünk egy orosz páncélaútát semmisített meg. A páncélaúton levő három tiszt közül kettő meghalt, egy sebesületlenül került fogságunkba. A légénység egy szintén elfogott gépkocsivezető kivételével holtan maradt a helyszínen.

Egyébként Keletgaliciában és Ikva harcvonalon a harcok lényegesen alábbhagytak. A helyzet teljesen változatlan maradt.

Az ellenség belátva, hogy ezen a szakaszon nem érhet el eredményt, újabban annál hevesebb támadást intézett a volhiniai vár területen küzdő csapataink ellen. Itt a tegnap kifejlődött harcok még tartanak.

Szczara mentén nincsen ujság.

Olasz hadszíntéren

A tiroli harcvonalon tegnap újra számos helyen tüzérségi harcok voltak. Délután a Lefrauni és Vilgeruthi fensik ellen irányított ellenséges tűz erősödött.

Ma éjjel után nagyobb számú olasz gyalogság támadta meg a Monte Costonon és az e határhegytől északra fekvő hadállásainkat. Ezen előretöréseket az ellenségnek számottevő veszteségeket okozva, vertük vissza.

A karinthiai határon az olasz tüzérség különösen Tarvis vidéke ellen élénk tevékenységet fejtett ki. Ezen helységet s kiváltképpen az ottani kórházat a seomdognai határszoros közelében levő hadállásokból nagy távolságra vivő lövegekből vették az olaszok tűz alá.

A tenger melléki arcvonalon az ellenség újra megkezdte a flitschi szakasz ellen a támadásokat. Az olaszok több előretörését utasítottuk vissza, de a harcok még folynak.

Lejebb, az Isonzo folyása mentén a görzi

tartást megtagad tőle és ha esetleg az egyház kapta volna fel ezt az eszmét — ennél azonban sokkal okosabb, hogy ezt megtegye — valószínűleg a szabadkőművesek lettek volna a természet szent törvényei nevében a temetés főpártfogói. A halottégetésnek meg lehetnek a maga jó oldalai, de ha ezeket bizonyítani akarjuk, okosan tegyük s ne lássék ki azonnal a lóláb, de lehetnek akármilyen jó oldalai, a temetésnek minden jó oldalán kívül ott van az igazán józan kegyelet szempontja, ami feltelesenül védelmébe veszi elhunyt kedveseink sirjait. S minek felesleges, óriási kiadásokat okozni ebben a rettenetes drága világban, amikor százaknak alig van betevő falattjuk, befűteni akarni a halottaknak, amikor jóformán azt sem tudjuk, lesz-e elég tüzelő anyagunk a télre...

Pro és contra... A vasérc tűzben tisztul és megnemesedik. Az eszmék vitában tisztulnak és a józan gondolkodó a bebizonyított igazságot készséggel elfogadja. Eszmét azonban, amit vallásgyűlölet rántott elő és fújt fel Bél sárkányává, hogy a páholyok titokzatos berkeiktől félők megijedjenek, amit azonban semmi különösebb érv nem támogat, nem lehet józanul elfogadni. Amint látjuk, Bél sárkánya a tárgyilagos gondolkodás eledelét nem bírja el, hanem megreped tőle. Érdemes ilyen szükségtelen dologért a katolikus egyház elleni gyűlölet szent nevében olyan nagy propagandát csinálni? Mint Katona dr. megjegyzi: Tant de bruit pour une omelette?

hidfőig bezárólag aránylag csend uralkodik. Néhány Görztől délre fekvő község és a doberdói fensík északnyugati széle az olasz tüzérsg élénk tüze alatt állott.

San Martinótól nyugatra az olaszok közedeési kísérleteit mind visszautasítottuk.

(M. S. O.)

HÖFER, altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, szept. 17.

Nyugati hadszintér:

Champagnében Perthestől északnyugatra kézigránát támadásunkkal a franciák előállításának egy árokrészét elragadtuk. Egy ellentámadást visszavertünk.

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja: Dünaburgtól délre elértük a wyasigodizsiksa-komai műutat.

Widsist ma reggel heves helység-harc után elfoglaltuk.

Vilnától északnyugatra, északra és északkeletre folytatjuk a támadást.

Olyla és Grodnótól keletre a helyzet lényegében változatlan. A Szczerát a hasonnevű helységnél átléptük.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsoportja:

Csapatunk itt is több helyen kieroszakolták az átkelést a Szczerán.

Mackensen tábornagy hadseregcsoportja:

Pinsktől északra a mocsárvidéket megtisztítottuk az ellenségtől.

Délkeleti hadszintér:

A német csapatoknál nincs semmi ujság.

(M. E. S.)

Legfőbb hadvezetőség.

TÖRÖK HIVATALOS JELENTÉS.

A főhadiszállás jelenti:

Konstantinápoly, szeptember 17.

Dardanella front:

Nincsen változás. Az Anaforta-szakaszban tüzelésünk meggátolta az ellenséget abban, hogy a jobbszárnyunk előtt kezdett sáncolási munkákat befejezze.

Tüzérsgünk egy ellenséges torpedónaszádot, amely Selzik-Burnu felé közeledett, gyors hátrálásra kényszerített. Partvédő ütegeink hatásosan ágyúzták az ellenségnek állásait Sedil Bahr vidékén.

A szeptember ötödikére virradó éjjel a Szezi csatorna partja mentén rekognoszáló csapatunk egyike El-Kantarától öt kilométernyire délre tűz alá vett egy ellenséges gőzöst, amely löszert szállított a csatornán. Egy El-Kantara közelében elsáncolt ellenséges századot támadásaink szakadatlanul nyugtalanítottak. A szeptember kilencedikéről tizedikére virradó éjjel egy másik járőr-csapatunk dinamitrobbantás által elpusztította a csatorna mentén, Adshipuejtől keletre lévő dróttalan táviróállomást.

A többi harcvonalon semmi változás.

Bulgária hazahívja alattvalóit.

A budapesti bolgár királyi főkonzulátus felhívja Magyarországon tartózkodó összes macedon-bolgárokat 18 évestől 45 éves korig, hogy azok, akik a macedon odrini (Drinápoly) önkéntes honvédség kötelékében szolgáltak, három heti fegyvergyakorlatra haladéktalanul vonuljanak be ezredeikhez. A macedon-bolgárokat 18 évestől 45 éves korig, akik egyáltalában nem voltak katonák 45 napig tartó kiképzésre tartoznak bevonulni. Ó-naptár szerint szeptember 4, új naptár szerint szeptember 17-től kezdve az összes macedon-bolgárok jelentkezzenek

a budapesti bolgár királyi főkonzulátuson. (VII. István-ut 63. szám) utleveleik átvétele végett.

Bulgária kérdőre vonja a balkáni államokat.

Miután Románia, Szerbia és Görögország csapatokat vontak össze a bolgár határon, a bolgár külügyminiszter felszólította a nisi, bukaresti és athéni bolgár követeket, hogy a kormányoknál a csapatösszevonások célja felől pontos és kimerítő felvilágosítást kérjenek.

Hirek.

Kitüntetések. Pistl Miksa, a 2. huszárezred főhadnagya, Pistl Miksa itteni volt tejszarnoktulajdonos fia, az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért a hadiékítményes III. oszt. katonai érdemkeresztet kapta. — Szilágyi Zoltán és kómáli Flandorffer Róbert lovag 9. huszárezredbeli főhadnagyk az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásukért a legfelsőbb királyi elismerésben részesültek.

Előléptetések. A király ajkai Ajkay Zoltán szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagyt főhadnaggyá léptette elő. — A csapatparancsnok népfőlkelő hadapródokká léptette elő a 18. honvédegyalozredben a következő őrmestereket: Méryei Jenőt, Lederer Manó dr. soproni ügyvédet, Strauch Jenőt, Szalay Lajost, Gömbös Miklóst, Tangl Adolfot, Holzbauer Jánost és Schöll Frigyest.

Egyházmegyei hírek. A megyéspüspök Horváth Lajost, Battyány-Strattmann László dr. herceggyermekének papnevelőjét szentszéki tanácsossá nevezte ki. — Gruber János lajtaujfalui segédlelkész katonai lelkészi szolgálatra hívták be. — Flicker Ignác mosontétényi adminisztrátort a megyéspüspök kegyuri bemutatás alapján mosontétényi plebánossá nevezte ki.

Gyászmise Vaszary Kolos biborosért. Fetsér Antal megyéspüspökünk f. hó 16-án gyászmisét mondott Vaszary Kolos biborosért a győri székesegyházban.

Ujmise. Szabó Ernő szombathelyi egyházmegyei áldozópap vasárnap f. hó 19-én mutatja be az Urnak első szent miséjét Bükön. Manuduktora Rozsos Ferenc büki plebános, ünnepi szónoka pedig Pokorny Miklós soproni városi káplán lesz.

Kitüntetett honvédek. A hadsereg főparancsnok a 18. honvéd-egyalozredben az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért az I. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta: Lánzsár Miklós és Gergulecz Kálmán szakaszvezetőknek, Körmeny János tizedesnek, Kummel István honvédnek és Draskovics Rezső szakaszvezetőnek. — A II. oszt. ezüst vitézségi érmet: Wolfer Ferenc és Petsák József őrmestereknek, Sági János, Popper Mór, Piller Ignác, Schey Pál, Wilfinger Ferenc, Nedvák András és Kerecsényi András szakaszvezetőknek, Droppán András népfőlkelő szakaszvezetőnek, Fülöp Béla tizedesnek, Szanyi Vince és Bonoforto Márton őrmestereknek, Temlin Sándor, Tarics Miklós, Kloncicski András és Kozár János honvédeknek. — A bronz vitézségi érmet: Nagy József és Németh Károly törzsőrmestereknek, Komondy István, Pecsák Pál és Lőrincz István őrmestereknek, Gyurko János, Doktor István, Takács János, Tremmel Samu, Zrim Mihály és Kovács Gyula szakaszvezetőknek, Herczeg József és Kiss István tizedeseknek, Ambrus Iván tartalékos tizedesnek, Rengvczó Iván egyévi önkéntes tizedesnek, Ragán Mihály őrmestereknek, Jancsovics Imre, Palatin Flórián, Sturm József, Granner János, Róth Ferenc, Jeszenszky Mihály, Czeltner Ferenc, Wager János, Szűts János, Müller Márton, Koch János és Cseri József honvédeknek, Horváth Géza tisztiszolgának.

Hősi halál. Baldauf Jenő betűszedő, Baldauf Frigyes szabómester fia, az iwan-gorodi csatában hősi halált halt. Baldauf Frigyes most már két fiát veszítette a harctéren.

Beitl Károly †. Őszinte részvétellel értesülünk, hogy főt. Beitl Károly ágfalvi plébános f. hó 17-én, pénteken elhunyt. Az elhunyt plébános nővere a következő gyászjelentést adta ki: Gartner Gézané szül. Beitl Marianne úgy a maga, mint a rokonság és kerületi papság nevében tudatja, hogy forrón szeretett egyetlen bátyja, a legideálisabb testvér, a legkedvesebb sógor, a leggyengédebb nagybácsi, a legjobb pártárs és rokon, főtisztelendő Beitl Károly ágfalvai plébános úr hosszas és példás türelemmel viselt szenvedés és a halotti szétségeket ajtatos felvétele után pénteken, f. évi szeptember hó 17-én, délután 4 órakor életének 44-ik évében az Urban csendesen elhunyt. Drága halottunk hült tetemei Ágfalváról a soproni halottas csarnokba vitetnek és hétfőn, f. hó 20-án, délelőtt 10 órakor régi Szt. Mihályról címzett temetőben, a családi sírban örök nyugalomra helyeztetnek a nemes lelkéért bemutatott szt. mise után. Ágfalva, 1915. évi szeptember hó 17-én. Az Ur adjon örök nyugalommal neki és az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békében!

Halálesetek. Szalay Józsefné szül. Proszke Mária, pénzügyi számtiszt özvegye, kinek férje néhány évvel ezelőtt, nővére pedig mult hónapban meghalt, f. hó 16-án 26 éves korában elhunyt. Általános részvét nyilvánul az elhunyt özvegy édesanyja: Proszke Károlyné, a virágölgyi gazdaság és vendéglő tulajdonosa iránt, ki rövid 2 hónap alatt két leányát veszítette el. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor lesz a Szt. Mihály-temető halottas-csarnokából. — Hubai Ida, a soproni fogyasztási szövetkezet sok éven át való buzgó és köztiszteltetben álló pénztárosa f. hó 17-én hosszas szenvedés után elhunyt. Vasárnap délután helyezik örök nyugalomra a Szt. Mihályról címzett temetőben. — Böhm János volt kalapos és piaci ellenőr f. hó 15-én 73 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése csütörtökön volt az evang. temetőben.

Giesswein Sándor dr. prelat, a Tudományos Akadémia nyelvészeti osztályának kérelmére, az orosz fogolytáborokban összehasonlító nyelvtudományi és széprajzi kutatásokat végez.

A szentgotthárdi képviselő választás folyó hó 15-én ment végbe Herbst Géza alispán elnöke alatt. Mivel a küldöttségek fél 9-ig csak Roszner Ervin bárót ajánlották, az elnök egyhangulag megválasztottnak jelentette ki a bárót.

Törlés az ügyvédek lajstromából. A győri ügyvédi kamara Nagy Ferenc dr. komáromi ügyvédet a harctéren bekövetkezett hősi halála folytán, Katrics Kálmán dr. ógyallai ügyvédet pedig Ökörmezőre történt elköltözése folytán az ügyvédek lajstromából törölte.

Uj jegyző Páliban. Az elhalálozás folytán megüresedett jegyzői állást szeptember hó 10-én töltötte be Páli község képviselőtestülete Guary Béla cs. és kir. kamarás, főszolgabíró elnöklésével. Az állás elnyeréséért 11-en pályáztak, ezek közül nagy lelkesedéssel, egyhangulag Varga Imre h. jegyző választotta meg, aki az elnöklő főszolgabírónak a hivatalos esküt le is tette.

Hivatal vizsgálat. Baán Endre dr. főispán, Hajas Antal alispán és Högyész Pál főispáni titkár pénteken Felsőpulyára, onnan pedig Csepregbe utaztak a szolgabírói hivatalok megvizsgálása végett.

Vashonvéd Sopronban. Csütörtökön délelőtt 11 órakor értekeztet tartottak a városházán, amelyen azt a kérdést tárgyalták, mi módon örökítse meg a város közönsége elesett hőseink és a mostani világtörténelmi idők emlékét. Mivel állandó és méltó emlék emelése a jelenleg anyagi

nehézségekbe ütköznek, e tervtől egyelőre lemondanak s mivel a soproni „Schlaraffia” a hadi Urna fölállításától is lemondott, vas-honvéd fölállítását határozták el. Ezt a vas-honvédet utóbb a muzeumban fogják elhelyezni.

Hadiemlék a sopronbánfalvi katonatemetőben. A csütörtökön megtartott értekezleten Fogarassy Viktor dr. főorvos több tervet mutatott be. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy sebesülésükben vagy betegségükben meghalt s a bánfalvi temetőben eltemetett hősök emlékét egy félkör alakú oszlopos műalkotmánnyal örökíti meg, amelynek végleges tervét az itt katonai szolgálatot teljesítő Moll Elemér műépítész készíti el. A 11. osztrák honvédezed néhány szobrásza elvállalta a faragást, úgyhogy csak a szükséges anyagról kell gondoskodni. A szükséges homokkővet Esterházy herceg szentmargitbányai kőbányájából fogja a bizottság beszerezni.

A soproni kir. pénzügyigazgatóság kérelmére közöltetik, hogy a hivatalos órák folyó évi október hó elsejétől 1916. évi május hó 31-ig bezárólag egy a m. kir. pénzügyigazgatóság mint a mellérendelt számvevőség és a soproni m. kir. adóhivatalnál köznapokon reggeli 8 órától délután 2 óráig, vásár- és ünnepnapokon pedig reggeli 9 órától déli 12 óráig állapították meg.

Két katona életveszélyben. A hétfő esti órákban a Ferenc József laktanya két katonája kirándult Sopronbánfalvára, közben megmászta a köfajtót is, de nem messze jutottak, mert csakhamar tudatára ébredtek veszélyes helyzetüknek. Mivel onnan sem előre, sem hátra nem juthattak, segítségért kiáltottak. Egy arra haladt munkás értesítette a csapatkórházat, innen pedig telefon útján a tüzoltó-őrséget hívták, amely 8 órakor a helyszínére érkezvén, Zepkó Ferenc tüzoltótiszt vezetésével megmentette szorult helyzetükből a két katonát.

Orosz fogoly szökevények. A fraknoi várból, ahol jelenleg 480 orosz fogoly van elhelyezve, a napokban négy megszökött, de nem értek messze, mivel Bécsújhelyen elfogták.

Haza érkezett az orosz fogságból. Devecser István a 18. honvéd gyalogezredből, a ki a napokban Budapestre érkezett újabb rokkant katonacsoporthoz volt.

Gerely József meghalt. Gerely József, az Egyházi Közlöny főszerkesztője, a Katholikus Sajtóegyesület főtitkára csütörtökön Budapesten meghalt. Gerely József a katolikus sajtóügy egyik legfáradhatatlanabb apostola volt s mint ilyen soha el nem muló érdemeket szerzett s az egész katolikus társadalom háláját vívta ki. Rendkívüli agilitása és szorgalma okozta korai halálát. A sok munka megörölte gyenge szervezetét. Sokat dolgozott az iskolában is. A fővárosi hittanári karnak egyik legképzettebb tagja volt. Nagy buzgósággal és hozzáértéssel vett részt a kateformáló-bizottság munkálataiban. Iskolai használatra számos könyvet írt, amelyeket világos beosztás, finom ízlés, főleg egyszerű és szintiszta magyarság jellemez.

Még október 15-ig vásárolhatunk gabonát! A hivatalos lap mai száma az ország közönségét érdeklő fontos minisztériumi rendeletet közöl. A rendelet azt a határidőt, ameddig az 1915. évi zár alá vett buza, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabkészletekből a magánfelek a saját házi és gazdasági szükségletükre vásárolhatnak, kiterjeszti 1915. október 15. napjáig bezárólag.

A közigazgatási tanfolyamok megnyitása. A községi közigazgatási tanfolyamok megnyitására a Bud. Tud. azt jelenti, hogy a kassai, a marosvásárhelyi, a nagybecskereki és a szombathelyi közigazgatási tanfolyamokon az előadások e hó 20-án kezdődnek meg. A tanfolyamra való felvételt a tanfolyam igazgatójánál szeptember 25-éig írásban vagy szóval lehet kérelmezni.

Bányay Elemér Prohászka püspök temeti. Az északi harctéren hősi halált halt Bányay Elemér dr. (Zuboly) temetése tudvalevően szeptember 19-én, vasárnap délelőtt lesz a kerepesi-temető halottasházából. A temetés szertartását a Budapesti Ujságírók Egyesületének kérésére Prohászka Ottokár székesfehérvári megyés püspök fogja végezni.

Magyar jezsuiták: P. Speiser Ferenc, a magyar rendtartomány főnöke, P. Müller Lajost és P. Elsasser Gyulát a délkarinthiai St. Andreába küldte az olasz harctéren megsebesült magyar katonák lelki gondozása végett.

Hirdetmény. Ezennel közhírré teszem, hogy a legtöbb adót fizetőknek 1916. évre érvényes névjegyzékét a város igazoló választmánya megállapította, az 1886. XXI. t.-c. 28. §-a alapján a városi iktatóban 1915. évi szeptember hó 15-től folyó 1915. évi szeptember hó 30-ig bezárólag közszemlére ki van téve. Esetleges felebezéseket a fenti határidőn belül a bíráló választmányhoz címezve a városi iktatóba kell beadni. Sopron, 1915. évi szeptember hó 14-én. Dr. Töpler Kálmán, polgármester.

Magyar jellegű hadiérem. Pestvármegye átiratát intézett Győrvmegye törvényhatóságához, melynek elintézéséül feliratban kéri a m. kir. kormányt, hogy a magyar állampolgároknak az ellenség előtt szerzett érdemeinek elismeréséül magyar jellegű hadiérmekek alapítása végett a királynál előterjesztést tegyen.

Állatvásár. A soproni marha vásártérre 1915. évi szeptember 17-én felhajtott:

Drb	Eladási ár kilogrammonként	
	gyengébb min.	jobb min.
1 Magyar-fajta ökör	—,90	—
76 Tarkaökör, hizott	2,80	2,84
16 Bika	2,30	2,80
170 Kalbásznak való marha	2,00	2,30
83 Fejőstehenek drb-ként	5,70	8,50
67 Borjúk	2,50	2,80
Sertés:		
688 Hizott disznó	3,20	3,60
545 Süldő	2,60	3,—
577 Hizláló disznó	30,—	180,—
68 Malacok	7,—	20,—
— Kecske		

Ausztriába 19 darab szarvasmarhát szállítottak el, 4 vevő által.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítetek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

Könyvkötések

a lezsebb és legtartósabb kivitelben, gyorsan eszközöltetnek. — Ugyszintén mindenféle nyomtatványok

ügymint névjegyek, gyászjelentések, köszönőkártyák, eljegyzési és esketési értesítők, hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, művek és folyóiratok a legizlésebb kivitelben, jutányos áron.

Üzleti könyvek, vonalzasok

bármily megadott minta szerint készíttetnek. Költségvetéssel szívesen szolgál:

Piri és Székely

könyvnyomdája, könyvkötészete és vonalzó-intézete
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

Telefon 394. A városház mellett. Telefon 394.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva d. e. fél 9-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig.

Fiók: Ruszt

Ferenc József-tér

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára

Jelzálogkölcsonök

Előleg értékpapírokra

Váltó elszámítás

Tőzsdei megbízások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás. Safekasszák bérbeadása.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázó

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, mint templom-festéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.